

18.06.2019

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite STM/1601/2019

Asia Lausuntopyyntö; Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta

Suomen Akatemia kiittää mahdollisuudesta kommentoida sosiaali- ja terveysministeriön asetusta yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen rahoituksesta ja lausuu siitä seuraavaa.

Suomen Akatemia pitää tärkeänä asetuksessa mainittuja tavoitteita ja niiden säilyttämistä. Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueet ovat hyvin harkittuja ja kannatettavia. Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen erillirahoituksen säilyminen tulee turvata jatkossakin, jotta voimme varmistaa korkeatasoisen kliinisen tutkimuksen. Rahoituksen jatkuvuuden lisäksi kliinisten tutkijoiden urakehityksen turvaaminen ja houkuttelevuus on ensiarvoisen tärkeää. Jos emme saa nykyisiä kliinisiä tutkijoita jatkamaan kliinisinä tutkijoina ja ennen kaikkea houkutelua uusia kliinisiä tutkijoita alalle, on vaarana kliinisen tutkimuksen tason laskeminen ja yksipuolistuminen. Suomalainen kliinisen tutkimuksen taso on edelleen korkeatasoista, mutta ala vaatii huomiota, jotta terveydenhuollon ja sairaanhoidon laatu saadaan turvattu.

Suomen Akatemia pitää asetusluonnosta kokonaisuutena hyvänä, mutta haluaa korostaa seuraavia asiakokonaisuuksia.

- Toisiolain voimaantulo keväällä 2019 on edellytys dataintensiivisille tutkimushankkeille. Lain tulkinta ja käytännöt tulisi yhtenäistää koko Suomea kattaviksi. Lain tulkinta tulee tehdä tutkimuksen ja potilaan hyväksi.
- Kliinisen tutkijan urapolun turvaaminen ja varmistaminen: ilman vakiintuneita urapolkuja ei ole kliinisen tutkimuksen tekijöitä ja siksi tarvitsemme uusia konkreettisia toimenpiteitä kliinisen tutkimuksen jatkuvuuden turvaamiseksi. Kliinisten tutkijoiden urapolkujen turvaaminen tarvitsee kaikkien keskeisten toimijoiden yhteistyötä.
- Palvelujärjestelmien tutkimuksen tukemisen huomioiminen on kannatettavaa, sillä ala ei ole toistaiseksi pystynyt turvaamaan tutkimusrahoitusta kilpaillulla rahoituksella.
- Sairauksien ennaltaehkäisyn ja sen tutkimuksen merkitys on kasvanut ja tulee edelleen kasvamaan jatkossa merkittävästi. Alan tutkittu tieto on toistaiseksi vähäistä, joten tähän on tulevaisuudessa panostettava.

- Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen erillisrahoituksen suuri merkitys kliiniselle tutkimukselle ja sen vaikuttavuudelle tulee ymmärtää myös klinisen tutkijan urapolun kannalta. Luottamus rahoituksen riittävyteen ja jatkuvuuteen lisää klinisen tutkijauran houkuttelevuutta.
- Yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen erillisrahoituksen arvioinnin laadukkuus vaikuttaa suoraan tutkimuksen vaikuttavuuteen. Suomen Akatemia pitää tärkeänä, että arviointikäytännöt ovat laadukkaat, läpinäkyvät ja yhteneväiset koko Suomessa. Näin turvataan tutkimuksen korkeatasoisuus ja vaikuttavuus.

Pääjohtaja

Heikki Mannila

Tiedeasiantuntija

Sanna Marjavaara